

Handreiking bij gebruik uitvalrapportages Aansluitingsmonitor 2011

1. Overzicht rapportages monitor 2011

De Aansluitingsmonitor meet tweejaarlijks bij zes hogescholen de studenttevredenheid van propedeuse studenten op een groot aantal aansluitfactoren, zowel van studenten met vooropleiding havo/vwo als mbo. De resultaten worden teruggekoppeld naar opleidingen en toeleverende scholen van regio noordoost Nederland. Na het eerste studiejaar is van elke respondent vastgesteld of de student de opleiding vervolgt, de factor studie-uitval. Daarmee zijn in zomer 2012 uitvalrapportages uitgebracht die antwoord geven op de vraag in hoeverre aansluitfactoren of kenmerken studie-uitval in positieve zin beïnvloeden.

De Aansluitingsmonitor van 2011 heeft de volgende rapportages opgeleverd.

Maatwerkrapportages:

1. Schoolrapportage van toeleverende scholen in noordoost Nederland (zomer 2011)
2. Opleidingsrapportage van alle opleidingen met vergelijkingen benchmark (zomer 2011)
3. Hogeschoolrapportage met vergelijking totale steekproef (zomer 2011)
4. Samenvattende overzichtsmatrix van opleidingsrapportages per hogeschool (zomer 2011)
5. Vergelijkende rapportage van havo instroom met vwo instroom (voorjaar 2011)
6. Vergelijkende rapportage van havo instroom met mbo instroom (voorjaar 2011)
7. Invloed aansluitfactoren en kenmerken op vermindering studie-uitval per hogeschool en per onderwijssector binnen de hogeschool (zomer 2012)

Verdiepende rapportages:

1. Invloed aansluitfactoren op intentie om te blijven bij opleiding (najaar 2011)
2. Interventies: o.a. studiekeuzegesprekken, Duitse instroom, haco-instroom, specifieke bèta profielkeuzevakken (najaar 2011)
3. Invloed aansluitfactoren en kenmerken op vermindering studie-uitval bij zes hogescholen (zomer 2012)

De rapportages zijn/worden ingebed in de kwaliteitszorgsystemen van de hogescholen.

2. Korte toelichting uitvalrapportages monitor

In de uitvalrapportages van 2012 zijn de effecten van studie-uitval met een tweetal tabellen in beeld gebracht:

1. Vergelijking van gemiddelde scores op aansluitfactoren en kenmerken van studenten die wel en niet de studie vervolgen. Aansluitfactoren en kenmerken met significant verschillende uitkomsten tussen beide groepen zijn vet weergegeven.
2. Met behulp van de techniek van logistische regressie is een tabel ontwikkeld met aansluitfactoren en kenmerken die daadwerkelijk effect hebben op vermindering van studie-uitval. Met een percentage is de grootte van het effect aangeduid. Dit percentage lagere studie-uitval is steeds gekoppeld aan een vaste verhoging van betreffende aansluitfactor of kenmerk (meestal 1 schaaldeel verhoging op schaal van 4 of 5).

Het verdient aanbeveling om bij vertaling naar beleid uit te gaan van factoren/kenmerken die relatief grote effecten laten zien. De vertaalslag van de rapportages van de Aansluitingsmonitor naar beleid kan op drie niveaus plaatsvinden: instelling, sector en opleiding. Hieronder vindt u hiervan een uitwerking.

NB. In een aantal rapportages is gevonden dat verhoging van een aansluitfactor meer studie-uitval oplevert; dat wordt dan meestal gecompenseerd via andere factoren. We sparen de gebruiker de details van de statistische uitleg hiervoor. Deze effecten zijn in de meeste gevallen zwak en kunnen derhalve worden genegeerd.

3. Beleid op instellingsniveau

Het vergelijken van de uitvalrapportages van de hogeschool met de overall uitvalrapportages kan aan de hand van enkele vragen worden gestructureerd. De antwoorden op de vragen kunnen worden afgemeten aan uitkomsten van eigen kwaliteitsonderzoek of aan het hogeschoolbeleid.

- 3.1. Welke aansluitfactoren of kenmerken beïnvloeden de studie-uitval op hogeschoolniveau in positieve zin?
- 3.2. Op welke aansluitfactoren of kenmerken onderscheidt de hogeschool zich van de overall uitvalrapportage als het gaat om invloed op studie-uitval? Zijn hiervoor verklaringen te geven?
- 3.3. De hogeschoolrapportage van zomer 2011 geeft een vergelijking van aspecten van aansluitfactoren tussen hogeschool en overall. In hoeverre levert deze rapportage, aansluitend op vraag 3.2, nadere detailinformatie over aansluitfactoren welke een positieve invloed hebben op studie-uitval?
- 3.4. In hoeverre verschillen de sectoren van de hogeschool als het gaat om aansluitfactoren die positieve invloed hebben op studie-uitval?

4. Beleid op sectorniveau

Het vergelijken van de uitvalrapportages van sectoren in de hogeschool met de overall sector uitvalrapportages kan ook aan de hand van enkele vragen worden gestructureerd. De antwoorden op de vragen kunnen worden afgemeten aan uitkomsten van eigen kwaliteitsonderzoek of aan het beleid binnen de sector.

- 4.1. Welke aansluitfactoren of kenmerken beïnvloeden de studie-uitval op sectorniveau in positieve zin?
- 4.2. Op welke aansluitfactoren of kenmerken onderscheidt de sector in de hogeschool zich van de overall sector uitvalrapportage als het gaat om positieve invloed op studie-uitval? Zijn hiervoor verklaringen te geven?
- 4.3. De hogeschoolrapportage van zomer 2011 geeft een vergelijking van aspecten van aansluitfactoren tussen hogeschool en overall. In hoeverre levert deze rapportage, aansluitend op vraag 4.2, nadere detailinformatie over aansluitfactoren welke een positieve invloed hebben op studie-uitval?

5. Beleid op opleidingsniveau

Van opleidingen zijn geen uitvalrapportages gemaakt (te kleine steekproeven). Wel zijn in zomer 2011 opleidingsrapportages aangemaakt waarin opleidingen op alle aspecten, kenmerken en factoren van het onderzoek zijn vergeleken met hun benchmark en de eigen hogeschool. Deze rapportages kunnen worden vergeleken met de uitvalrapportage van de sector waarin de opleiding valt. Dit leidt tot de volgende vraag.

- 5.1. Welke aansluitfactoren of kenmerken uit de opleidingsrapportage lenen zich om de studie-uitval in positieve zin te beïnvloeden, uitgaande van de uitvalrapportage van de sector waar de opleiding onder valt?
Een factor die lager dan gemiddeld scoort voor een opleiding verdient vooral extra aandacht, wanneer uit de hogeschool- of overall-rapportage blijkt dat deze factor invloed heeft op de uitval.

Enkele voorbeelden van antwoorden.

- De uitvalrapportage geeft aan dat verhoging van academische integratie met 1 schaaldeel 8% minder studie-uitval genereert. Academische integratie scoort in de opleidingsrapportage 72% tevreden studenten, tegenover gemiddeld in de hogeschool 82%. Een hogere score op academische integratie bij deze opleiding moet haalbaar zijn en zal de studie-uitval verlagen.
- De uitvalrapportage geeft aan dat meer zelfstudie uren minder studie-uitval tot gevolg heeft (4% minder studie-uitval bij 1 zelfstudie uur meer). Het aantal zelfstudie uren bij de opleiding bedraagt 13,5 en is 2,5 uur lager dan gemiddeld in de sector. Maatregelen die het aantal zelfstudie uren verhogen zullen derhalve naar verwachting de studie-uitval bij de opleiding verminderen.

Leeuwarden, 11 september 2012

Jelle Nauta